

FIZJOLOGIA CIĄŻY

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2021 / 2022
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny,
Kierunek studiów	kierunek lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	studia jednolite magisterskie
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	I Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii 02-015 Warszawa; Pl. Starynkiewicza 1/3 Tel: (22) 58 30 301; Fax. (22) 58 30 302 e-mail: iwona.dmochowska@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Mirosław Wielgoś

Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr hab. n. med. Anna Cyganek I Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii 02-015 Warszawa; Pl. Starynkiewicza 1/3 e-mail: a_d_cyganek@interia.pl Tel: (22) 58 30 350
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr hab. n. med. Anna Cyganek
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n. med. Anna Cyganek, Dr n. med. Paweł Krajewski, Dr n. med. Katarzyna Luterek, Dr n. med. Damian Warzecha, Dr n. med. Aleksandra Zyguła, Lek. Agata Majewska, Lek. Magdalena Smyka, Lek. Nikolettą Iłowska, Lek. Joanna Król, Lek. Monika Wróbel, Lek. Joanna Kłopotek Lek. Nicola Sochacki-Wójcicka, Lek. Małgorzata Radowicka, Lek. Jacek Lipa.

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok III semestr I (zimowy)	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		6	0,3
seminarium (S)		-	-
ćwiczenia (C)		5	0,2
e-learning (e-L)		(6)	(0,3)
zajęcia praktyczne (ZP)		5	0,2
praktyka zawodowa (PZ)		-	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		4	0,3

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Podstawowym celem kształcenia jest zapoznanie studentów ze zmianami fizjologicznymi w organizmie kobiety ciężarnej, przebiegiem niepowikłanej ciąży oraz porodu, a także zmianami połogowymi.
C2	Kształtowanie u studenta etycznych, społecznych i prawnych uwarunkowań wykonywania zawodu lekarza oraz zasad promocji zdrowia opartego na dowodach naukowych i przyjętych standardach postępowania.
C3	Uświadomienie studentom konieczności systematycznego uzupełniania wiedzy w zakresie: - znajomości i rozumienia przyczyn, objawów i zasad diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do przebiegu ciąży fizjologicznej, - wiedzy na temat funkcji rozrodczych kobiety, zaburzeń z nimi związanych, zasad planowania prokreacji.
C4	W zakresie umiejętności student: - rozpoznanej objawy podmiotowe i przedmiotowe świadczące o prawidłowym przebiegu ciąży oraz objawy będące dowodem nieprawidłowości jej przebiegu (krwawienia z dróg rodnych, czynność skurczową mięśnia macicy), - interpretuje wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze krwi, czynność serca ciężarnej) oraz wyniki badań laboratoryjnych świadczących o prawidłowym przebiegu ciąży, - zna prawidłowy mechanizm porodu (rozpoczęcie porodu i nieprawidłowy czas jego trwania), - interpretuje objawy podmiotowe i przedmiotowe w czasie porodu, - ustala zalecenia i przeciwwskazania dotyczące stosowania metod antykoncepcji, - efektywnie korzysta ze źródeł informacji dotyczących zagadnień medycznych i weryfikuje ich wiarygodność, - posiada zdolności samokształcenia,
C5	W zakresie kompetencji student: - okazuje szacunek dla pacjenta i troskę o jego dobro, - w swoich działaniach przestrzega zasad etycznych i praw pacjenta (ochrona danych osobowych, intymność), - systematycznie uzupełnia i aktualizuje wiedzę oraz krytycznie potrafi analizować dane z piśmiennictwa (w tym anglojęzycznego), - potrafi pracować w grupie oraz wdrażać zasady koleżeństwa, - efektywnie współpracuje z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia, - wykazuje odpowiedzialność za swój rozwój zawodowy i wkład w dalszy rozwój nauk medycznych, - rozpoznaje własne ograniczenia, ocenia własny deficyt i potrzeby edukacyjne oraz planuje aktywność edukacyjną i jej ewaluację.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)*

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

E.W10.	uwarunkowania hormonalne organizmu kobiety w poszczególnych okresach życia
E.W11.	wpływ odżywiania i uzależnień kobiety w ciąży na rozwój płodu
E.W12.	zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U10.	pracować w zespole wielospecjalistycznym, w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
G.U25.	wyjaśniać i stosować normy zawarte w Kodeksie Etyki Lekarskiej oraz międzynarodowe normy etyki lekarskiej

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(nieobowiązkowe)*

Numer efektu uczenia się	
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	zagadnienia z zakresu medycyny i nauk przyrodniczych – w podstawowym zakresie.
W2	zagadnienia z zakresu stomatologii – w stopniu zaawansowanym.
W3	problematykę edukacji prozdrowotnej.
W4	zasady prowadzenia badań naukowych i upowszechniania ich wyników.
W5	organizację praktyki lekarza dentysty i zasady zarządzania w systemie ochrony zdrowia.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	przewodzić postępowanie kliniczne oparte na wiedzy i respektujące zasady humanitaryzmu.
U2	planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy .
U3	inspirować proces uczenia się innych osób.
U4	komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta.
U5	komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą.
U6	krytycznie oceniać wyniki badań naukowych i odpowiednio uzasadniać stanowisko.
D.U13.	wykorzystywać i przetwarzać informacje, stosując narzędzia informatyczne i korzystając z nowoczesnych źródeł wiedzy medycznej
G.U21.	stosować przepisy sanitarno-epidemiologiczne oraz dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.
K2	kierowania się dobrem pacjenta.
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej praw pacjenta.
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby.

K5	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
K6	propagowania zachowań prozdrowotnych.
K7	korzystania z obiektywnych źródeł obserwacji.
K8	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji.
K9	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, a także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1 Wykład	Uwarunkowania hormonalne organizmu kobiety w poszczególnych okresach życia. Zakres wykładu obejmuje omówienie cyklu miesięczkowego, zmiany hormonalne w okresie ciąży, objawy obiektywne i subiektywne wczesnej ciąży, metody jej rozpoznania, ustalenie terminu porodu oraz zmiany zachodzące w poszczególnych układach ciążarnej. Wykładowca: dr n. med. Katarzyna Luterek	E.W10
W2 Wykład	Wpływ odżywiania i uzależnień kobiety w ciąży na rozwój płodu. Wykład uwzględnia podstawy badania noworodka po fizjologicznym porodzie raz wszystkie czynności jakie powinny być wykonane po urodzeniu płodu, a także uwzględnia wpływ diety i czynników środowiskowych na rozwój dziecka w okresie płodowym, noworodkowym i niemowlęcym. Wykładowca: dr n. med. Paweł Krajewski	E.W11
W3 Wykład	Zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży . Tematyka wykładu obejmuje podstawowe pojęcia z anatomii miednicy małej uwzględniające pojęcia położnicze, anatomii płodu oraz rozpoznanie rozpoczynającego się porodu. Omawiane są kolejne okresy porodu fizjologicznego z uwzględnieniem badania położniczego zewnętrznego i wewnętrznego. Badania obrazowe i farmakoterapia w ciąży w zakresie opieki stomatologicznej. Wybrane stany nagłe u ciężarnych. Wykładowca: dr hab. n. med. Anna Cyganek	E.W12

U1/ ZP Ćwiczenia / zajęcia praktyczne	Zajęcia praktyczne – ćwiczenia - obejmują zakres wiedzy z tematyki wykładów w aspekcie praktycznym. Zajęcia odbywają się na sali porodowej oraz na fantomach (CSP) Ćwiczenia prowadzą: Dr n. med. Damian Warzecha, Dr n. med. Aleksandra Zyguła, Lek. Agata Majewska, Lek. Magdalena Smyka, Lek. Nikoleta Iłowska, Lek. Joanna Król, Lek. Monika Wróbel, Lek. Joanna Kłopotek, Lek. Nicola Sochacki-Wójcicka, Lek. Małgorzata Radowicka, Lek. Jacek Lipa.	D.U10, D.U13, G.U21; G.U25; U1-U6 K1-K9 W1-W6
---	--	--

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- W. Pschyrembel, Położnictwo praktyczne , PZWL 2002,
- T. Pisarski, Położnictwo i Ginekologia, PZWL 2002,
- M. Troszyński, Ćwiczenia położnicze, PZWL 2009,
- J.W. Dudenhausen., Położnictwo praktyczne i operacje położnicze, PZWL 2013,
- G. Bręborowicz, Położnictwo I tom Fizjologia Ciąży, PZWL 2012,
- Fizjologia człowieka. Redakcja naukowa: Stanisław Konturek. ELSEVIER Urban & Partner Wrocław 2013,
- Fizjologia człowieka. Jan Górski. PZWL 2010,
- Atlas fizjologii człowieka Nettera. John T. Hansen, Bruce M. Koeppen. Redakcja wydania polskiego Stanisław Konturek, Urban & Partner , Wrocław 2005.

Uzupełniająca

- Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej pod redakcją prof. Władysława Traczyka i prof. Andrzeja Trzebskiego. Wydanie III zmienione i uzupełnione PZWL 2010,
- Wykłady z fizjologii człowieka. Redakcja naukowa: Małgorzata Tafil-Kławe i Jacek J. Kławe, PZWL 2010.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W3 (wykłady)	Fizjologia ciąży, porodu i opieka nad noworodkiem: Sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych podczas wykładów i zajęć praktycznych	<u>zaliczenie bez oceny</u> odbywa się na podstawie:

U1 (zajęcia praktyczne – ćwiczenia)	Ćwiczenia w sali porodowej oraz ćwiczenia fantomowe: Sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych podczas wykładów i zajęć praktycznych	- kolokwium ustnego w dniu ostatnich zajęć praktycznych. (zakres wykładów oraz zajęć praktycznych), - obserwacji pracy studenta, - oceny aktywności w czasie zajęć, - oceny przygotowania do zajęć, - dyskusji w czasie zajęć, - 100% frekwencji na wykładach i ćwiczeniach.
---	--	---

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Na zajęcia zapraszamy z własnym identyfikatorem, obuwem i ubraniem ochronnym, umożliwiającym wejście do sali porodowej.

Pierwszego dnia zajęć zostaną przydzielone szafki dla studentów (po 2 osoby do 1 szafki).

Kaucja za wydany numerok wynosi **50 zł**.

Zgubienie kluczyka do szafki obliguje studenta do dorobienia klucza we własnym zakresie lub do zatrzymania kaucji przez sekretariat w celu pokrycia kosztów wyrobienia dodatkowego klucza.

Blok zajęć trwa 3 tygodnie:

Obowiązkowe uczestnictwo w trzech wykładach (po 2 h) z podstaw fizjologii ciąży, porodu i opieki nad noworodkiem.

Obowiązkowe uczestnictwo w ćwiczeniach praktycznych na fantomach (CSP) i sali porodowej (3 spotkania 1 x w tygodniu po 3 h).

Podczas odbywania zajęć dopuszcza się w sytuacjach wyjątkowych jedną usprawiedliwioną nieobecność, którą należy odrobić u Koordynatora przedmiotu. Nieobecność dłuższa niż 1 dzień zajęć skutkuje koniecznością odrobienia całego bloku.

Zajęcia w Klinice odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 10.45-15.00. (w tym przerwa 15 minut)

- 10.45-12.15 – wykłady na Auli lub on-line (2h),
- 12.30-14.45; 12.45-15.00 – zajęcia praktyczne – ćwiczenia,
- 12.15 -12.30; 12.30-12.45 – przerwa